

Padělané a pozměněné bankovky a mince

zadržené na území ČR v roce 2017

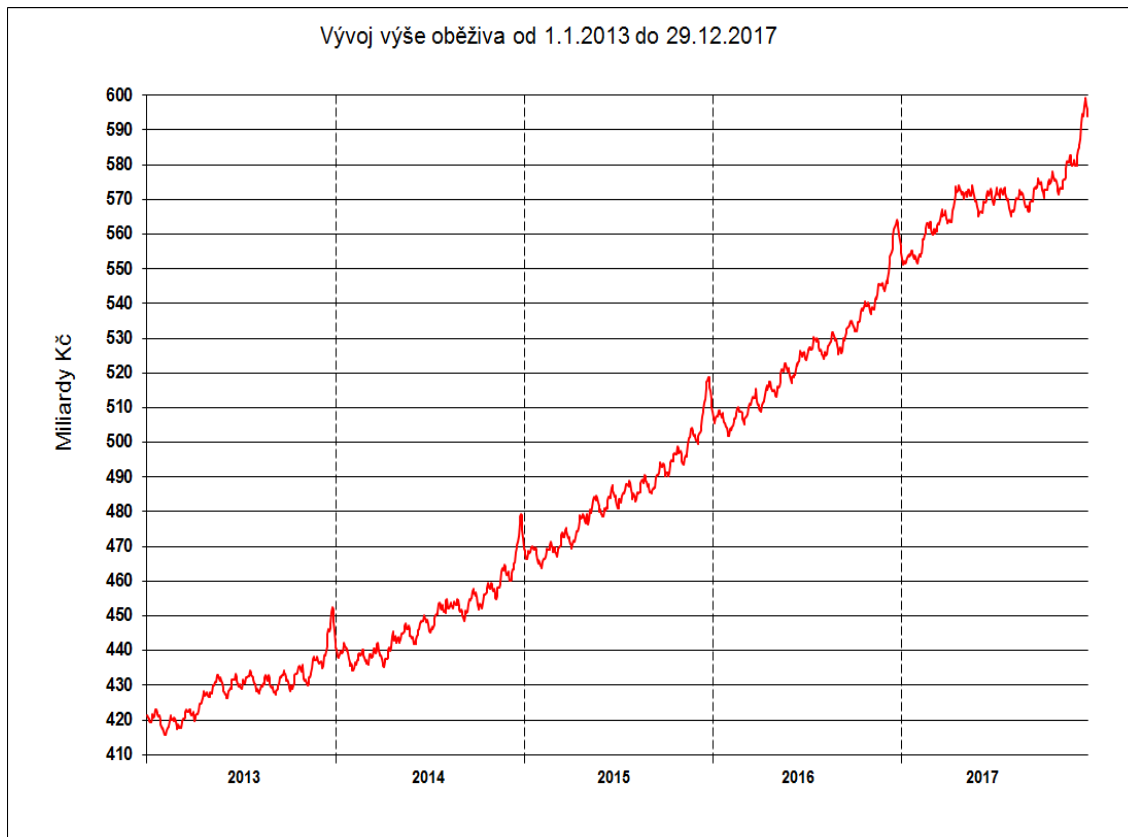
Vojtěch Benda
člen bankovní rady

5. 3. 2018

- **Počet padělků** zadržovaných v ČR v roce 2017 **se meziročně snížil** o 796 kusů, tj. o 22 %.
- I nadále platí, že **většina** padělků českých bankovek byla **nepříliš dobré „kvality“**.
- Pokud budou lidé věnovat penězům při jejich příjmu **dostatečnou pozornost**, neměli by mít problém padělky rozpoznat.
- Návod na kontrolu bankovek nabízí např. naše mobilní aplikace **České peníze**, interaktivní vzdělávací hry, webové stránky ČNB nebo v informačních letáčích.

- **Hodnota oběživa k 31. 12. 2017: 593,8 mld. Kč**

Nejčastější nominál
v oběhu:

- bankovka **1000 Kč**
(cca 14 ks/osoba)
- mince **1 Kč**
(cca 54 ks/osoba)

České bankovky a mince jsou v mezinárodním srovnání **velmi bezpečné** a vývoj i aplikace jejich ochranných prvků **patří ke světové špičce.**

1) Bankovku **vezměte do prstů:**

- bankovkový papír je specifický na dotyk
- bankovka není hladká, na lící straně by měl být hmatem citelný hlubotisk

2) Bankovku **prohlédněte proti světlu:**

- zkontrolujte vodoznak
- zkontrolujte ochranný proužek (mikrotext a měnící se barvu)
- zkontrolujte soutiskovou značku

3) Bankovku **sklopte**:

- v ornamentu na rameni portrétu je skrytý obrazec s nominální hodnotou
- při pohybu bankovky se na líci mění proměnlivá barva
- vpravo na líci je dvoubarevný iridiscentní pruh

- Na území ČR bylo **zadrženo 1 318 kusů** padělaných a pozměněných **českých** bankovek a mincí.

Zadrženo	2016	2017
Padělky CZK	2 132	1 318
z oběhu	1 821	1 217
před oběhem	311	101
Padělky celkem	3 646	2 850
z oběhu	3 127	2 580
před oběhem	519	270

- Po zahrnutí padělků cizích měn bylo **zadrženo 2 850 kusů** padělaných a pozměněných bankovek a mincí.

- Přestože **počet zadržených padělků opět klesl**, při přebírání bankovek je stále nutné věnovat pozornost jejich ochranným prvkům.

Padělky českých bankovek:

1 padělek připadá na **362 392 kusů** bankovek v oběhu.

Padělky eurových bankovek:

1 padělek připadá na **26 593 kusů** bankovek v oběhu.

- Situace v ČR:
 - zadrženo celkem 1 271 kusů padělků českých bankovek
 - v oběhu je 460,6 mil. kusů českých bankovek
- Situace v eurozóně:
 - zadrženo cca 805 000 kusů padělků eurových bankovek
 - v oběhu je 21,407 mld. kusů eurových bankovek

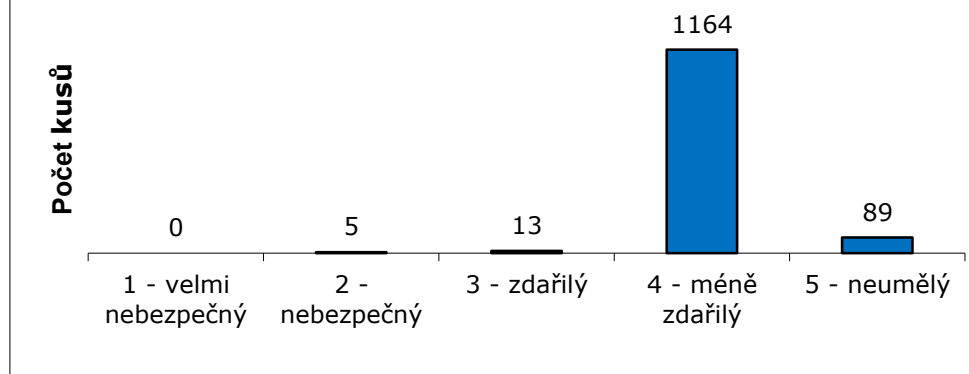
- Z **celkem 1 318 kusů** padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí bylo:
 - 1 271 kusů padělaných bankovek
 - 13 kusů padělaných mincí
 - 34 kusů pozměněných bankovek a mincí
- **Hodnota** padělaných českých bankovek byla **1,418 mil. Kč.**
- **Nejčastěji padělané** nominály jsou **1000 Kč, 2000 Kč a 500 Kč.**
 - 54,84 % zadržенých padělků 1000 Kč (697 ks)
 - 15,26 % zadržенých padělků 2000 Kč (194 ks)
 - 11,96 % zadržенých padělků 500 Kč (152 ks)

U padělků českých bankovek **převažuje 4. stupeň** (méně zdařilý).

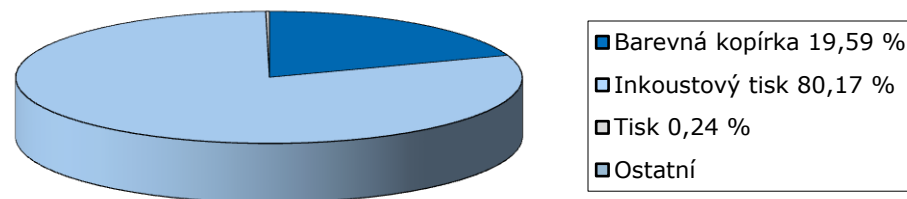
- bez napodobení ochranných prvků, případně s nekvalitním napodobením některých z nich

Většina padělků se stále tiskne na inkoustových tiskárnách.

Padělky českých bankovek podle stupňů nebezpečnosti – rok 2017

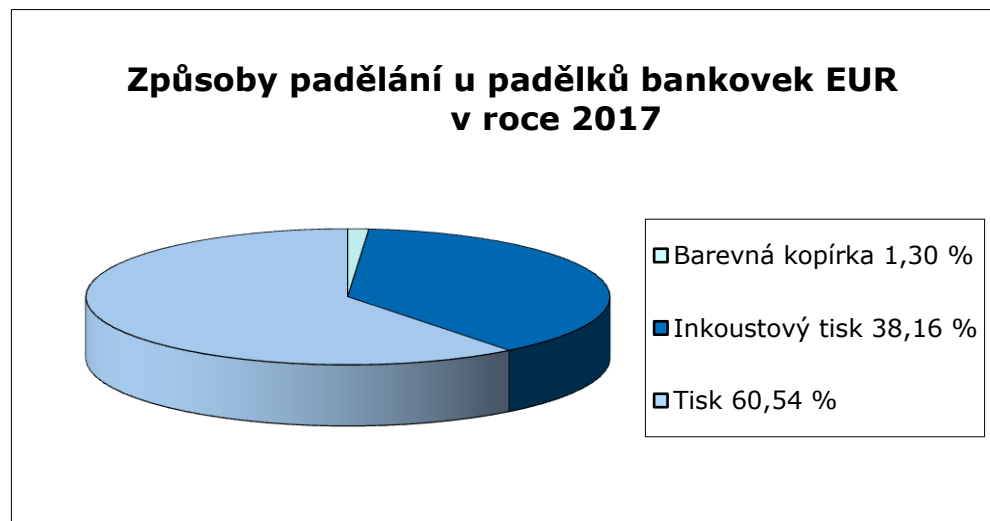
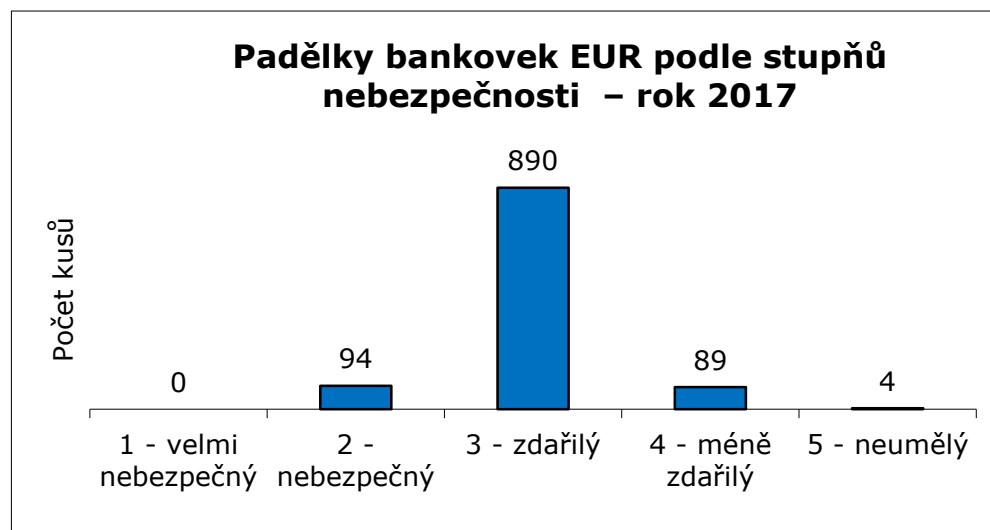

Způsoby padělání u padělků bankovek CZK v roce 2017

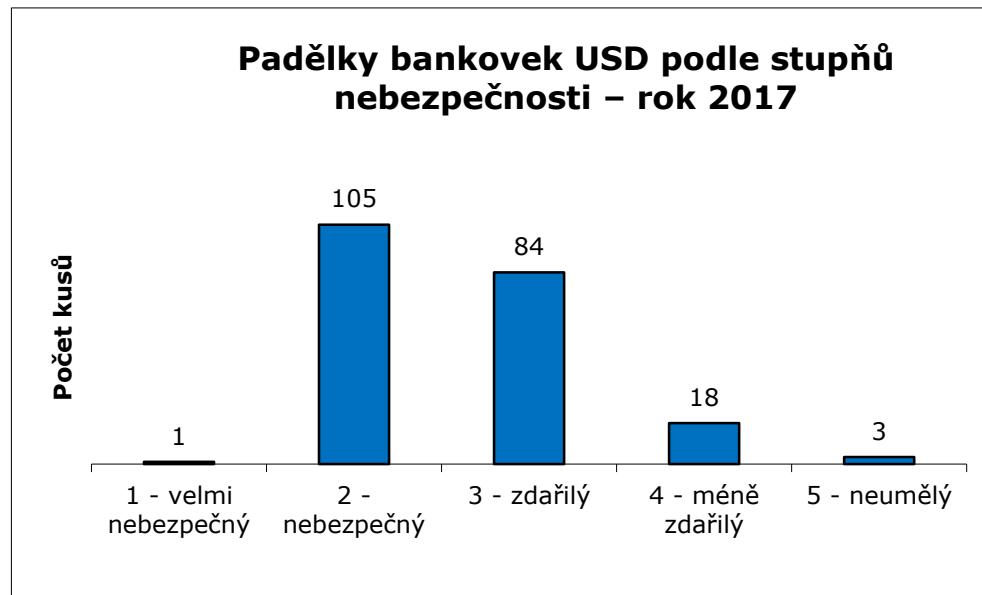

Padělky eurových bankovek zachycené v ČR jsou mnohem častěji než české bankovky hodnoceny **2. a 3. stupněm** nebezpečnosti.

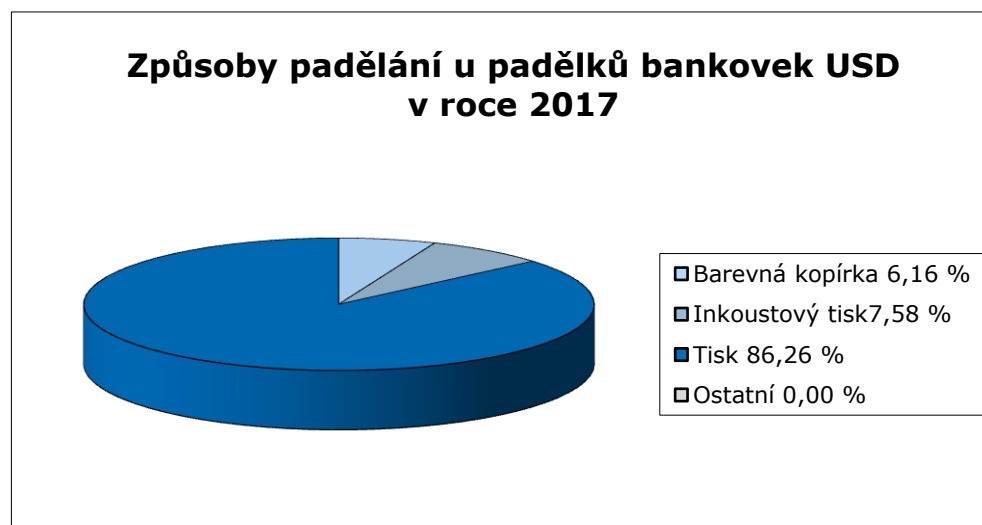
V porovnání s padělky českých bankovek převažoval u eurových bankovek zadržených v ČR v roce 2017 **klasický tisk z plochy** (ofset).

U padělků dolarových bankovek převažuje **2. stupeň** nebezpečnosti.

V porovnání s padělky českých bankovek převažoval **klasický tisk z plochy (ofset)**.

Nejvíce padělků českých bankovek bylo zadrženo tradičně **v Praze (654 kusů)**.
Následují města Brno (133 ks), Plzeň (87 ks),
Ostrava (53 ks), Ústí nad Labem (28 ks).

Zadržení většího množství českých padělků v roce 2017 při policejních akcích:

- **leden:** Praha – 54 ks padělků hodnot 200, 500, 1000 a 5000 Kč
- **leden:** Plzeň – 43 ks padělků hodnot 200, 500, 1000 a 5000 Kč
- **červen:** Plzeň – 27 ks padělků hodnot 200, 500, 1000 a 5000 Kč

Mince

- **Počet** zadržených padělaných českých mincí **se „konečně“ zvýšil**
 - 2012: zadrženo 113 ks mincí Kč
 - 2013: zadrženo 37 ks mincí Kč
 - 2014: zadrženo 9 ks mincí Kč
 - **2015: zadrženy 2 ks mincí Kč**
 - **2016: zadržen 1 kus mince Kč**
 - **2017: zadrženo 13 kusů mincí Kč**

V roce 2017 bylo na území České republiky zadrženo **1 532 kusů** padělaných a pozměněných bankovek a mincí **zahraničních měn.**

EUR

- Eurových padělků bylo zadrženo celkem **1 108 kusů**, z toho 1 077 kusů bankovek a 31 kusů mincí.
 - nejčastěji padělky 50 EUR (607 kusů) a 100 EUR (225 kusů)

USD

- Dolarových padělků bylo zadrženo celkem **211 kusů**.
 - převažovaly padělky hodnoty 100 USD (196 kusů)

Právo odmítnout přijetí bankovky či mince má každý jednotlivec,

pokud se domnívá, že jde o padělek (s výjimkou osob, které mají povinnost podezřelé peníze zadržet).

- Podezřelé peníze **není možné dále použít k placení** – takové jednání je trestné.
 - Podezřelou bankovku nebo minci odnese na Policii ČR a informujte o svém podezření.
- Bankovka nebo mince bude **předána České národní bance**, která ji prozkoumá a určí její pravost.
 - Pokud se ukáže, že je bankovka nebo mince pravá, **bude vrácena** původnímu majiteli.
 - Půjde-li o padělek, **bude zadržena** bez náhrady (za padělky nelze poskytnout náhradu).

Běžně poškozenou bankovku nebo minci **musí k výměně přijmout každá pobočka obchodní banky provádějící pokladní operace nebo pobočka České národní banky** a bezplatně ji vyměnit (v souladu se zákonem č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí).

- U některých druhů poškození peněz může být **obtížné určit jejich pravost a platnost.**
- Převážnou většinu neúmyslných poškození pravých a platných českých peněz **ČNB nahradí.**
- Pro **nárok na výměnu** poškozených bankovek nebo mincí je klíčový druh poškození:
 - běžně poškozené peníze se **vyměňují na počkání**
 - nestandardně poškozené peníze budou na přepážce bank zadrženy a předány České národní bance, která poškození **posoudí a rozhodne** o poskytnutí náhrady

Běžně nebo nestandardně poškozená bankovka?

Bankovka běžně poškozená oběhem (Ize vyměnit)

Bankovka běžně poškozená (Ize vyměnit)

Ohořelá bankovka (o náhradě rozhoduje ČNB)

**Necelá (pod 50 %)
(bez náhrady)**

**Poškozená nástražným systémem
(bez náhrady)**

ČNB v oblasti padělaných bankovek vzdělává a informuje veřejnost.

- **Aplikace České peníze** pro mobilní zařízení:
 - dostupná pro mobilní zařízení s operačním systémem iOS (Apple), Android a pro tablety s OS Windows 8
- 20 let ČNB a české měny – **hry** pro interaktivní vzdělávací výstavu „20 let chráníme českou korunu“ v r. 2013 a dále na **www.chranimekorunu.cz**
 - téma peněžního oběhu a ochranných prvků: Korunománie, Bezpečná bankovka
- **Kniha** Leopolda Surgy „České bankovky a mince 1993–2012“
- **Aplikace** České bankovky a České mince na webu ČNB
- **Brožury** o bankovkách a ochranných prvcích ke stažení na webu ČNB
- **Lentikulární kartička** 1 000 Kč s ukázkou ochranných prvků

www.cnb.cz

Děkuji za pozornost

Vojtěch Benda
člen bankovní rady